

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 436

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

datum: 5 maart 2020

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

---

*Leerkrachten 'eigen cultuur en religie' - Evolutie en bekwaamheidsbewijzen*

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 194 van 20 december 2019, over de bekwaamheidsbewijzen van leerkrachten levensbeschouwelijke vakken, blijkt dat in het schooljaar 2018-2019 acht leerkrachten 'eigen cultuur en religie' actief waren, onder wie één in het gemeenschapsonderwijs en zeven in het vrij gesubsidieerd onderwijs. Tien jaar geleden, in het schooljaar 2009-2010, was er slechts één leerkracht 'eigen cultuur en religie', verbonden aan het gemeenschapsonderwijs.

In 2018-2019 beschikte één leerkracht 'eigen cultuur en religie' op de acht over een 'vereist bekwaamheidsbewijs'. Drie leerkrachten 'eigen cultuur en religie' beschikten over een 'ander bekwaamheidsbewijs' en vier hadden dus een 'voldoende geacht bekwaamheidsbewijs'.

Ik ga ervan uit dat deze leerkrachten 'eigen cultuur en religie', zoals voorzien door het decreet, lesgeven aan leerlingen die een vrijstelling hebben verkregen voor het levensbeschouwelijke vak.

1. Het aantal leerkrachten 'eigen cultuur en religie' is de afgelopen tien jaar verachtvoudigd.

Hoe verklaart de minister deze opvallende stijging?

2. Kan de minister bevestigen dat deze leerkrachten voor het vak 'eigen cultuur en religie' lesgeven aan leerlingen die de vrijstelling hebben verkregen voor het levensbeschouwelijke vak?
3. Hoe staat het aantal leerkrachten 'eigen cultuur en religie', van tien jaar geleden en vandaag, in verhouding met het aantal leerlingen dat voor de vrijstelling kiest voor het levensbeschouwelijke vak?
4. Kan de minister verduidelijken op welke manier de inhoud van het vak 'eigen cultuur en religie' wordt ingevuld?
5. In het schooljaar 2018-2019 beschikte slechts één leerkracht 'eigen cultuur en religie' over het 'vereiste bekwaamheidsbewijs'.

Welke instantie reikt in het geval van leerkrachten 'eigen cultuur en religie' het bekwaamheidsbewijs uit? Wat wordt verstaan onder een 'vereist bekwaamheidsbewijs' voor leerkrachten 'eigen cultuur en religie'?

6. Op basis van welke criteria wordt beslist om leerkrachten 'eigen cultuur en religie' een 'vereist' dan wel een 'voldoende geacht' of een 'ander bekwaamheidsbewijs' toe te kennen?

**BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

---

**ANTWOORD**

op vraag nr. 436 van 5 maart 2020

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

---

1. AGODI verfijnde de vraagstelling van SV 194. Deze SV focuste op unieke personeelsleden die het vak Eigen Cultuur en Religie gaven. Daarom nam het Agentschap in zijn berekening zowel de titularissen als eventuele vervangers mee. Als abstractie wordt genomen van de vervangers, dan waren er slechts 2 leerkrachten als titularis aan de slag voor het schooljaar 2017-2018 en 1 vastbenoemde leerkracht voor het schooljaar 2018-2019. Voor het schooljaar 2016-2017 spreken we over één titularis en 5 vervangers. Vanaf het schooljaar 2015-2016 zonden scholen ook de vakcode "Eigen Cultuur en religie" als gelijkgesteld vak in. Dit verklaart mede de 'stijging'.

De toegekende uren voor het vak Eigen Cultuur en Religie zijn heel laag en vertonen geen sprong. Dit vormt het bewijs dat de exponentiële stijging door een genuanceerde bevraging uitgevlakt wordt.

2. Het vrijstellen van het volgen van een levensbeschouwelijke cursus kan volgens de regelgeving uitsluitend in het officieel onderwijs. Die mogelijkheid is er voor leerlingen die op basis van hun religieuze of morele overtuiging bezwaren hebben tegen het volgen van een vak "erkende godsdienst" of het vak "niet-confessionele zedenleer"; de vakken eigen cultuur en religie en cultuurbeschouwing kunnen in het officieel onderwijs geen invulling geven aan de verplichte levensbeschouwelijke cursus. In het vrij onderwijs zijn alle voormelde vakken wél mogelijk en kiest de leerling via zijn of haar schoolkeuze impliciet het levensbeschouwelijk vak dat op grond van het eigen pedagogisch project door die school wordt ingericht.

Overigens betekent "vrijstelling van levensbeschouwelijke cursus" in het officieel onderwijs dat de leerling de vrijgekomen lestijden moet gebruiken voor de eigen ethische vorming en de ontwikkeling van de persoonlijke identiteit, voor de groei in menselijke waarden en voor het uitbouwen van een eigen levensovertuiging met respect voor de grondwettelijke beginselen en voor de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.

Om bovenstaande redenen kan het dus niet dat leraars eigen cultuur en religie lesgeven aan leerlingen die vrijstelling hebben verkregen voor het levensbeschouwelijk vak.

3. Gezien het antwoord op deelvraag 2, is deelvraag 3 zonder voorwerp.
4. Een schoolbestuur of groep van schoolbesturen geeft invulling aan "eigen cultuur en religie" overeenkomstig het leerplan dat voormeld bestuur of besturen hebben opgesteld. De Codex Secundair Onderwijs bepaalt in artikel 147/3, ingevoegd ingevolge het kaderdecreet onderwijsdoelen van 26 januari 2018, dat de onderwijsinspectie, bedoeld in het decreet kwaliteit van 8 mei 2009, jaarlijks zal rapporteren aan het Vlaams Parlement over de stand van zaken over de uitvoering van de leerplannen cultuurbeschouwing en eigen cultuur en religie en over het in overeenstemming zijn met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder. Deze verplichting loopt parallel

aan de progressieve modernisering van het secundair onderwijs, die is gestart per 1 september 2019 in het eerste leerjaar van de eerste graad.

5. Conform het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs moeten basisdiploma's en bewijzen van pedagogische bekwaamheid uitgereikt zijn hetzij door een Belgische universiteit of door een door een wet of decreet daarmee gelijkgestelde instelling of door een door de Staat of door de Gemeenschap georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling, hetzij door een ambtshalve geregistreerde instelling voor hoger onderwijs, hetzij door een door de Staat of de Gemeenschap ingestelde examencommissie. Ze kunnen eveneens uitgereikt zijn na het volgen van een opleiding die door wet of decreet gelijkgesteld is met een opleiding aan een Belgische universiteit of een door de staat of door de gemeenschap georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling. Dit besluit neemt tevens voorwaarden op waaronder niet-Vlaamse diploma's in aanmerking kunnen komen. Voor het vak Eigen cultuur en religie zijn organiek geen vereiste bekwaamheidsbewijzen vastgelegd.
6. De lijst van bekwaamheidsbewijzen wordt vastgelegd door de Vlaamse Regering. Hieraan gaat een intens besluitvormingsproces vooraf, waarin met de sociale partners onderhandeld wordt.